

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 07 maja 2018 r.

DWST-WPZN.6023.8.2018.KK

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na Pana pismo z dnia 7 marca br., znak: VII.7040.1.2018.KD, dotyczące zmian w systemie oceny pracy nauczyciela, na wstępie pragnę zaznaczyć, że zmiany wprowadzone w zakresie dokonywania oceny pracy nauczycieli są pozytywnie oceniane w szeroko ujętym środowisku oświatowym. Jednocześnie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Wprowadzenie wymogu ustalania regulaminów (na podstawie art. 6a ust. 14 – 17 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*, Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, z późn. zm.) [dalej także: KN], określających wskaźniki oceny pracy nauczycieli (oraz dyrektorów szkół), odnoszące się do poziomu spełniania poszczególnych kryteriów oceny pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz uwzględniające specyfikę pracy w danej szkole, miało na celu usprawnienie procesu dokonywania oceny pracy oraz zobiektywizowanie tych ocen. Należy zaznaczyć, że na gruncie obowiązujących przepisów brak było podstaw do podejmowania przez dyrektorów szkół regulaminów w sprawie dokonywania oceny pracy nauczycieli. W praktyce jednak w wielu szkołach funkcjonowały regulaminy, w których określane były wskaźniki dokonywania oceny pracy nauczycieli, czy wręcz doprecyzowywane były kryteria dokonywania

tej oceny, co stanowiło nieuprawnioną ingerencję dyrektorów w kompetencje ministra (kryteria oceny pracy nauczyciela określa minister w drodze rozporządzenia- art. 6a ust. 12 KN). Z uwagi na to, że funkcjonowały one nieformalnie, nie podlegały żadnej procedurze opiniowania, a treść tych regulaminów w poszczególnych szkołach mogła być diametralnie różna.

Należy dodać, że przepisy nie przesądzają charakteru wskaźników oceny pracy nauczycieli, zatem jest tu pewna dowolność co do ich kształtowania. Wskaźniki te są jednak niezmiernie istotne z punktu widzenia specyfiki danej szkoły. Większość kryteriów określonych w projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie *szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego*, może mieć różne znaczenie w poszczególnych szkołach. Dla przykładu można wskazać tu na kryterium dbałości o bezpieczeństwo uczniów, którego spełnianie muszą cechować inne znamiona (wskaźniki) przy pracy z wychowankami w przedszkolu lub uczniami w szkole podstawowej, a zupełnie inne w szkole dla młodzieży starszej albo w szkole dla dorosłych. Ta różna specyfika szkół pozwoli dyrektorom na opracowanie wskaźników w sposób pozwalający na gradację w regulaminach wagi poszczególnych kryteriów i uwypuklenie tych, które z punktu widzenia specyfiki ich szkoły, są najistotniejsze. Należy pamiętać, że regulaminy nie będą opracowywane autonomicznie przez dyrektora szkoły, gdyż projektowany przepis art. 6a ust. 14 ustawy - *Karta Nauczyciela*, obliuguje dyrektora do zasięgnięcia opinii rady pedagogicznej oraz zakładowych organizacji związkowych.

Z pewnością istnienie regulaminów oceny pracy pozwoli dyrektorowi na sprawniejsze ustalanie ocen pracy nauczycieli zatrudnionych w szkole. Należy bowiem przypomnieć, że od 1 września br. dyrektor szkoły będzie zobligowany do dokonywania oceny pracy nauczyciela co 3 lata pracy w szkole (z zachowaniem regulacji przejściowych). Dokonywanie tej oceny zgodnie z przyjętym regulaminem, z pewnością usprawni dyrektorowi tę pracę. Ponadto

zobiektywizowaniu oceny służyć będzie zastosowanie „tej samej miary” spełniania poszczególnych kryteriów oceny pracy, zawartej w regulaminie funkcjonującym w danej szkole, w stosunku do wszystkich nauczycieli w niej zatrudnionych.

Niemniej jednak w ww. projekcie rozporządzenia, określa się sposób ustalania oceny pracy nauczyciela oraz procentowe poziomy spełniania tych kryteriów, od których uzależnione jest otrzymanie oceny wyróżniającej, oceny bardzo dobrej, oceny dobrej, a także oceny negatywnej. Aby otrzymać ocenę wyróżniającą poziom spełniania kryteriów oceny pracy musi wynosić nie mniej niż 95%. Określenie na takim poziomie możliwości otrzymania oceny wyróżniającej podyktowane jest chęcią zapewnienia, aby ocenę taką mogli otrzymać tylko ci nauczyciele, którzy wyróżniają się wysoką jakością swojej pracy. Ustalenie poziomu spełniania kryteriów oceny pracy na poziomie mniejszym niż 55% skutkuje oceną negatywną. Ponadto proponuje się, aby na ocenę bardzo dobrą nauczyciel spełniał kryteria na poziomie nie mniejszym niż 80%, a na ocenę dobrą na poziomie nie mniejszym niż 55%. Powyższe zasady ustalania oceny pracy będą miały zastosowanie do wszystkich nauczycieli.

W ramach konkluzji należy wyraźnie podkreślić, iż w myśl wprowadzanego do ustawy - Karta Nauczyciela art. 6a ust. 14, dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej oraz zakładowych organizacji związkowych zobowiązany będzie do ustalenia regulaminu określającego wskaźniki oceny pracy nauczycieli, a nie do stworzenia „podkryteriów” w ramach kryteriów określonych w akcie wykonawczym. Błędne i czynione wbrew wykładni gramatycznej wywodzenie z treści w/w przepisu uprawnienia dyrektora do określenia dodatkowych kryteriów oceny pracy nauczyciela (na skutek niewłaściwego definiowania pojęcia „wskaźnik”), może powodować w środowisku nauczycielskim wątpliwości, na które wskazuje Pan w treści pisma. Mechanizm wskaźników ma ułatwić proces ustalania oceny pracy nauczyciela, uczynić go bardziej zrozumiałym dla pracownika, a także stworzyć bezpośrednią relację dokonywanej oceny oraz zastosowanych w jej ramach kryteriów ze środowiskiem pracy nauczyciela.

Procedura oceny pracy nauczyciela, została wprowadzona do KN między innymi w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesu nauczania. Działania podejmowane przez Ministra, zmierzające do zapewnienia jak najwyższego poziomu nauczania, należy poczytywać jako pozytywny przejaw realizacji określonego w art. 70 Konstytucji RP prawa do nauki.

Proszę Pana Rzecznika o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z poważaniem

Anna Zalewska

MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ
00-018 Warszawa, al. J. Ch. Szucha 25
tel. +48 22 34 74 100

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2018 -05- 09

ZAL NR

DWST-WPZN.6023.8.2018.KK
02 POLECONA

270055 2018-05-08

Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa Aleja Solidarności 77
00-090 Warszawa

2018-05-08 198040